

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Sžo/64/2013
Identifikačné číslo spisu:	3009200401
Dátum vydania rozhodnutia:	12.03.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Zemková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:3009200401.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Zemkovej PhD. a zo sudcov JUDr. Gabriely Gerdovej a JUDr. Ivana Rumanu v právnej veci žalobcu: Spoločenstvo vlastníkov bytov a nebytových priestorov, Hlboká 2, Trnava, právne zastúpený: JUDr. Jozef Vaľo, advokát, Seberíniho 21, Bratislava, proti žalovanému: Štátna energetická inšpekcia Trenčín, Hurbanova 59, Trenčín, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 1019/2000/2009 zo dňa 19. mája 2009, konajúc o odvolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Trnave č. k. 14S/6/2011-80 zo dňa 14. marca 2013 v spojení s opravným uznesením Krajského súdu v Trnave č. k. 14S/6/2011-99 zo dňa 14. augusta 2013, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trnave č. k. 14S/6/2011-80 zo dňa 14. marca 2013 v spojení s opravným uznesením Krajského súdu v Trnave č. k. 14S/6/2011-99 zo dňa 14. augusta 2013 p o t v r d z u j e.

Žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

I.

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Trnave podľa § 250j ods. 2 písm. d/ Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len O.s.p.) zrušil napadnuté rozhodnutie žalovaného č. 1019/2000/2009 zo dňa 19.05.2009 a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie. Napadnutým rozhodnutím bolo potvrdené rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu, Krajského inšpektorátu Trnava č. 71/1200/2009 zo dňa 23.03.2009, ktorým bola žalobcovi uložená pokuta vo výške 2.500 € za porušenie povinnosti odberateľa tepla, ktorý rozpočítava množstvo tepla dodaného v teplej úžitkovej vode konečnému spotrebiteľovi stanovenej v § 17 ods. 3 písm. e/ zákona č. 657/2004 Z.z. o tepelnej energetike v znení účinnom ku dňu vydania napadnutých administratívnych rozhodnutí (ďalej len zákon č. 657/2004 Z.z.), t.j. povinnosť rozpočítavať množstvo tepla dodaného v teplej úžitkovej vode podľa pravidiel rozpočítavania tým, že v

kontrolovanom období od 01.04.2007 do 31.05.2008 nerozpočítal množstvo tepla dodaného v TÚV v roku 2007 pre konečného spotrebiteľa v bytovom dome ul. R., U. podľa pravidiel rozpočítavania. Žalobcovi bola priznaná náhrada trov konania vo výške 66 €.

Krajský súd rozsudok odôvodnil tým, že napadnuté rozhodnutia vychádzali z výsledkov vykonanej kontroly, ktorá zistila, že žalobca porušil svoje povinnosti ako odberateľ, keď nezapočítal množstvo dodaného tepla na prípravu teplej úžitkovej vody v objekte rozpočítania podľa pravidiel rozpočítania, čím porušil povinnosť uvedenú v § 17 ods. 3 písm. e/ zákona č. 657/2004 Z.z. Táto skutočnosť je nespochybniteľná, keďže aj sám žalobca uznal, že nedošlo k rozpočítaniu množstva dodaného tepla na prípravu úžitkovej vody podľa pravidiel rozpočítania. K správne deliktu zo strany žalobcu teda došlo. Rozhodnutia správnych orgánov sú však nepreskúmateľné vo vzťahu k uloženému pokute, pretože v nich nie je dostatočným spôsobom zdôvodnená výška uloženej pokuty. Hoci pokuta bola stanovená voľnou úvahou, pri dolnej hranici zákonnej sadzby a stanovená výška pokuty nevybočila z medzí a hľadísk stanovených v zákone, žalovaný sa mal riadne zaoberať otázkou miery posúdenia a miery primeranosti vo výške uloženej pokuty. Z administratívnych rozhodnutí nebolo možné zistiť, či žalovaný pri určení výšky pokuty prihliadal na druh a rozsah porušenia právnych povinností žalobcu, či zohľadnil to, že u žalobcu ide o neziskovú organizáciu bez akýchkoľvek podnikateľských aktivít, či ide o opakované porušenie právnych povinností a nevyhodnotil ani samotné konanie žalobcu, ktoré bolo porušením povinností vyplývajúcich zo zákona č. 657/2004 Z.z.

II.

Proti rozsudku krajského súdu podal žalovaný v zákonnej lehote odvolanie a navrhol, aby odvolací súd rozsudok Krajského súdu v Trnave č. k. 14S/6/2011-80 zo dňa 14.03.2013 zmenil a žalobu v celom rozsahu zamietol. Uviedol, že u žalobcu bola vykonaná kontrola, o ktorej výsledku bol vyhotovený protokol č. 2/004/2008 zo dňa 23.09.2008, kde sú uvedené nedostatky zistené kontrolou, ako aj opatrenia uložené vedúcemu kontrolovaného subjektu na odstránenie zistených nedostatkov. Na základe zistených nedostatkov zaslal Krajský inšpektorát Trnava dňa 02.03.2009 upovedomenie o začatí správneho konania č. j. 59/1200/2009. Výsledkom správneho konania bolo rozhodnutie č. 71/1200/2009 zo dňa 23.03.2009, v ktorom Krajský inšpektorát Trnava uložil žalobcovi za porušenie povinnosti uvedenej v § 17 ods. 3 písm. e/ zákona č. 657/2004 Z.z. v kontrolovanom období od 01.04.2007 do 31.05.2008 pokutu vo výške 2.500 €. Prvostupňové rozhodnutie bolo žalovaným potvrdené. Kontrolou bolo zistené, že odberateľ nerozpočítal množstvo dodaného tepla na prípravu teplej úžitkovej vody v objekte rozpočítania podľa pravidiel rozpočítania, čím preukázateľne porušil povinnosť podľa § 17 ods. 3 písm. e/ zákona č. 657/2004 Z.z. v spojení s § 9 ods. 1, 2, § 10 ods. 4 písm. a/, d/, ods. 6 písm. a/, c/ vyhlášky Úradu pre reguláciu sieťových odvetví č. 630/2005 Z.z. z 20.12.2005, ktorou sa ustanovuje teplota teplej úžitkovej vody na odbernom mieste, pravidlá rozpočítavania množstva tepla dodaného na prípravu teplej úžitkovej vody a rozpočítavania množstva dodaného tepla (ďalej len vyhláška č. 630/2005 Z.z.).

Žalovaný je toho názoru, že oba správne orgány sa pri ukladaní pokuty dôsledne riadili závažnosťou protiprávneho konania žalobcu. V prvostupňovom rozhodnutí je uvedené, že správny orgán pri určení výšky pokuty uložil jej čiastku v dolnej časti rozpätia stanoveného rozsahu i napriek závažnému porušeniu predmetného ustanovenia vo vzťahu k právu konečného spotrebiteľa na plnenie si povinností zo strany odberateľa tepla, ktorý rozpočítava dodané teplo a práva konečného spotrebiteľa na rozpočítanie nákladov tepla na prípravu teplej úžitkovej vody v jeho skutočných nákladoch, ktoré sú stanovené v súlade s pravidlami rozpočítavania. Druhostupňový správny orgán uviedol, že uložená pokuta zohľadňuje závažnosť, spôsob, čas trvania, mieru zavinenia a možné následky porušenia povinností v zmysle ustanovení zákona č. 657/2004 Z.z. Žalovaný je toho názoru, že v dostatočnej miere zdôvodnil výšku uloženej pokuty a pri jej ukladaní dostatočne zohľadnil druh a rozsah porušenia právnych povinností žalobcu. Žalovanému nevyplýva zo zákona, aby pri ukladaní pokút u neziskových organizácií, ale aj iných kontrolovaných subjektov, zisťoval, či povinný subjekt má alebo nemá prípadné podnikateľské aktivity. Pokiaľ by žalovaný mal zisťovať podnikateľské aktivity povinného subjektu, musel by pri stanovovaní výšky pokuty u povinných subjektoch poznať účtovnú uzávierku, čo by bolo

v rozpore so zákonom a kompetenciami žalovaného. Keďže nešlo o opakované porušenie právnych povinností žalobcu týkajúcich sa dodržiavania ustanovenia § 35 ods. 3 písm. e/ zákona č. 657/2004 Z.z. bola uložená primeraná pokuta na spondej hranici rozpätia. Závažnosť protiprávneho konania z hľadiska okolností za akých k porušeniu ustanovení zákona došlo, konštatoval aj prvostupňový súd, keďže aj žalobca uznal, že nedošlo k rozpočítaniu množstva dodaného tepla na prípravu úžitkovej vody podľa pravidiel rozpočítavania, ale podľa iných pravidiel, z čoho vyplýva, že k správne deliktu žalobcu došlo.

III.

Žalobca sa k podanému odvolaniu nevyjadril. Odvolanie žalovaného mu bolo doručené dňa 30.04.2013.

IV.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v rozsahu dôvodov uvedených v odvolaní (§ 212 ods. 1 O.s.p.) bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 O.s.p.) a po tom, ako bolo oznámenie o verejnom vyhlásení rozhodnutia zverejnené najmenej 5 dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke najvyššieho súdu www.nsud.sk, rozsudok verejne vyhlásil (§ 156 ods. 1, 3 O.s.p.).

Z obsahu administratívneho spisu senát odvolacieho súdu zistil, že oznámením o začatí kontroly zo dňa 23.06.2008 sa u žalobcu začala kontrola za obdobie 01.04.2007 do 31.05.2008, ktorej účelom bolo zistenie skutočného stavu kontrolovaných skutočností a ich súlad s platnou energetickou legislatívou a všeobecne záväznými právnymi predpismi, v bytovom dome R., U.. O výsledku kontroly bol dňa 23.09.2008 spísaný protokol č. 2/004/2008, č. j. 147/1202/2008, kde sú uvedené nedostatky zistené kontrolou, ako aj opatrenia uložené na odstránenie zistených nedostatkov. Upovedomením o začatí správneho konania zo dňa 02.03.2009 bol žalobca upovedomený o začatí správneho konania, ktorého predmetom bolo uloženie pokuty za nespĺnenie si povinnosti odberateľa tepla, ktorý rozpočítava množstvo tepla dodaného v TÚV konečnému spotrebiteľovi stanovenej v § 17 ods. 3 písm. e/ zákona č. 657/2004 Z.z. v kontrolovanom období od 01.04.2007 do 31.05.2008. Žalovaný stanovil žalobcovi lehotu na vyjadrenie do 18.03.2009. Krajský inšpektorát Trnava rozhodnutím č. 71/1200/2009 zo dňa 23.03.2009 uložil žalobcovi pokutu vo výške 2.500 €. Odôvodnenie výšky sankcie znie: „KI-ŠEI v Trnave ako správny orgán prešetril a posúdil v zmysle § 32 ods. 1 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní presne a úplne skutočný stav vecí, ktoré boli podkladom pre toto rozhodnutie a rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti. Správny orgán pri určení výšky pokuty uložil jej čiastku v dolnej časti rozpätia pokutovateľného rozsahu, i napriek závažnému porušeniu predmetného ustanovenia zákona vo vzťahu k právu konečného spotrebiteľa na plnenie si povinnosti zo strany odberateľa tepla, ktorý mu rozpočítava dodané teplo a právu konečného spotrebiteľa na rozpočítanie nákladov tepla na prípravu teplej úžitkovej vody v jeho skutočných nákladoch, ktoré sú stanovené v súlade s pravidlami rozpočítavania.“

Druhostupňový správny orgán prvostupňové administratívne rozhodnutie potvrdil a k výške uloženej pokuty uviedol: „Pokuta uložená v uvedenej výške podľa ustanovenia § 35 ods. 1 písm. b/ zákona č. 657/2004 Z.z. primerane zohľadňuje závažnosť, spôsob, čas trvania, mieru zavinenia a možné následky porušenia povinností v zmysle ustanovení zákona č. 657/2004 Z.z. Pokuta bola uložená na spodnej hranici, nakoľko za porušenie uvedeného ustanovenia je možné uložiť pokutu v rozpätí od 1.659,70 € do 16.596,95 €.“

Podľa § 17 ods. 3 písm. e/ zákona č. 657/2004 Z.z. dodávateľ, ktorý rozpočítava množstvo tepla dodaného v teplej úžitkovej vode konečnému spotrebiteľovi alebo odberateľ, ktorý rozpočítava množstvo tepla dodaného v teplej úžitkovej vode konečnému spotrebiteľovi, je povinný rozpočítavať množstvo tepla dodaného v teplej úžitkovej vode podľa pravidiel rozpočítavania.

Podľa § 35 ods. 1 zákona č. 657/2004 Z.z. (v znení účinnom v čase vydania napadnutého rozhodnutia)

inšpekcia uloží pokutu a) od 500 000 Sk do 1 000 000 Sk fyzickej osobe alebo právnickej osobe, ktorá podniká v tepelnej energetike bez povolenia alebo v rozpore s vydaným povolením alebo ktorá uskutoční výstavbu sústavy tepelných zariadení bez vydaného osvedčenia podľa § 12 ods. 1,
b) od 50 000 Sk do 500 000 Sk za porušenie povinností vyplývajúcich z § 10 ods. 2, § 11 ods. 1, § 12 ods. 6, § 15 ods. 1 a 2, § 16 ods. 1, § 17 ods. 1, 2 a 3, § 18 ods. 1, 2 a 3, § 19 ods. 2 a 3, § 21, § 24 ods. 3, § 25 ods. 2 a ods. 3 písm. a), § 26 ods. 3, § 33 ods. 4 a 5 a § 36 ods. 7 a 9,
c) od 10 000 Sk do 100 000 Sk za porušenie ustanovení § 17 ods. 4, § 18 ods. 4 a 5, § 25 ods. 3 písm. b), § 26 ods. 2 a § 33 ods. 3,
d) od 500 Sk do 5 000 Sk za porušenie ustanovení § 17 ods. 5 a § 18 ods. 6.

Podľa § 35 ods. 4 citovaného zákona inšpekcia uloží pokutu do dvoch rokov odo dňa, keď zistila porušenie zákonom ustanovených povinností fyzickými osobami alebo právnickými osobami, najneskôr však do troch rokov od ich porušenia.

Podľa § 246d O.s.p. ak osobitný zákon upravujúci priestupky, kárne, disciplinárne a iné správne delikty určuje lehoty pre zánik zodpovednosti, prípadne pre výkon rozhodnutia, tieto lehoty počas konania podľa tejto časti neplynú.

Podľa § 9 ods. 1, 2 vyhlášky č. 630/2005 Z.z. v znení účinnom ku dňu vydania napadnutých administratívnych rozhodnutí náklady na prípravu teplej úžitkovej vody na objekt rozpočítavania určené podľa § 8 sa rozdeľujú na základnú zložku a spotrebnú zložku. Základná zložka tvorí 10% a spotrebná zložka 90% nákladov na prípravu teplej úžitkovej vody v objekte rozpočítavania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky v súvislosti s dostatočným, resp. nedostatočným odôvodnením výšky pokuty poukazuje na rozhodnutie R 103/2013 (2Sžp/16/2011 zo dňa 30.05.2011): „Voľná úvaha pri rozhodovaní o výške pokuty za správny delikt je myšlienkový proces, v rámci ktorého má správny orgán zvažovať závažnosť porušenia právnych predpisov vo vzťahu ku každému zisteniu protiprávneho konania, jeho následky, dobu protiprávnosti tak, aby uložená sankcia spĺňala nielen požiadavku represie, ale aj preventívny účel.“

Senát odvolacieho súdu sa stotožnil s odôvodnením rozsudku súdu prvého stupňa s tým, že v zmysle ustálenej judikatúry (rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3SžoKS/64/2006, sp. zn. 5Sžo/204/2010) je nevyhnutné, aby správny orgán odôvodnil nielen dôvod pre ktorý ukladá sankciu, ale aj výšku uloženej pokuty. Pokuty nesmú byť ukladané ľubovoľne, ale v rámci správneho uváženia, ktoré správny orgán náležitým spôsobom odôvodní.

Procesnému právu účastníka zodpovedá podľa § 157 ods. 2 O.s.p. a § 47 ods. 3 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len správny poriadok) povinnosť súdu a správneho orgánu nielen rozhodnúť, ale tiež vysvetliť, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie. Ak tak neurobia, zaťažia svoje rozhodnutie vadou spočívajúcou v tom, že rozhodnutia sú nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov a účastníkovi konania sa postupom súdu odníme možnosť konať pred súdom (§ 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p., § 250j ods. 2 písm. d/ a ods. 3 O.s.p.) a súčasne postupujú aj v rozpore čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Oba správne orgány vo svojich rozhodnutiach len všeobecne uviedli odôvodnenie výšky pokuty, ktoré však z hľadiska možného ďalšieho prieskumu v rámci správneho súdnictva nepostačuje. Správna úvaha podlieha súdnemu prieskumu v zmysle § 245 ods. 2 O.s.p. Najvyšší súd rovnako ako súd prvého stupňa nemohol vzhľadom na vyššie uvedené ponechať bez povšimnutia skutočnosť, že rozhodnutie žalovaného o uložení sankcie v časti pokiaľ ide o jej výšku je nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov a v konaní došlo k podstatnej vade konania, ktorá mohla mať vplyv na zákonnosť rozhodnutia.

Podľa § 219 ods. 1 O.s.p. odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa § 219 ods. 2 O.s.p. ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Odvolací súd vyhodnotil rozsah a dôvody odvolania vo vzťahu k napadnutému rozsudku Krajského súdu v Trnave po tom, ako sa oboznámil s obsahom administratívneho a súdneho spisu a s prihliadnutím na ustanovenie § 219 ods. 2 O.s.p. dospel k záveru, že nezistil dôvod na to, aby sa odchyľil od logických argumentov a relevantných právnych záverov spolu so správnou citáciou dotknutých právnych noriem obsiahnutých v dôvodoch napadnutého rozsudku, ktoré vytvárajú dostatočné východiská pre vyslovenie výroku rozsudku. S týmito sa odvolací súd stotožňuje v celom rozsahu.

Z uvedených dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky odvolaniu žalovaného nevyhovel a s prihliadnutím na všetky individuálne okolnosti daného prípadu rozsudok Krajského súdu v Trnave ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 a 2 O.s.p. potvrdil. V ďalšom konaní bude potrebné, aby žalovaný postupoval v súlade s § 35 ods.4 citovaného zákona v intenciách rozhodnutia krajského, ako aj Najvyššieho súdu Slovenskej republiky prihliadnuc i na jednu zo základných funkcií administratívneho trestania, ktorou je i funkcia preventívna.

O trovách odvolacieho konania rozhodol súd podľa § 250k ods. 1 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a účastníkom ich náhradu nepriznal, nakoľko žalobcovi v odvolacom konaní žiadne trovy nevznikli a žalovanému náhrada trov zo zákona neprináleží.

Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný